

Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista

VD/1789/00.04.03/2025

TeA/JV/PW/EL/KÅ/JB/RL/LK/MT

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista. Määräaika lausunnon antamiselle on 5.5.2025.

Asetuksessa ehdotetaan säädettäväksi rakentamislain (897/2024) 38 a §:ään sisältyvän asetuksenantovaltuuden nojalla uusien rakennusten käyttötarkoituksiluokkoittain hiilijalanjäljen raja-arvoista seuraaville rakennuksille:

- 1) rivitalo;
- 2) asuinkerrostalo;
- 3) toimistorakennus ja terveyskeskus;
- 4) liikerakennus, tavaratalo, kauppakeskus, myymälärakennus, myymälähalli, teatteri, ooppera-, konsertti- ja kongressitalo, elokuvateatteri, kirjasto, arkisto, museo, taidegalleria ja näyttelyhalli;
- 5) majoitusliikerakennus, hotelli, asuntola, palvelutalo, vanhainkoti ja hoitolaitos;
- 6) opetusrakennus ja päiväkot;
- 7) liikuntahalli;
- 8) sairaala;
- 9) lämmitetyltä nettoalaltaan yli 1 000 neliömetrin suuruinen varastorakennus, liikenteen rakennus, uimahalli ja jäähalli.

Rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvon alittuminen osoitetaan loppukatselmusta varten tehtävällä ilmastaselvityksellä. Raja-arvo koskee ainoastaan uusia rakennuksia, ei korjaus- ja muutostöitä, kerrosalaan laskettavan tilan lisäämistä eikä rakennuksen laajentamista. Raja-arvot koskevat sellaisia rakennuksia, joille on laadittava ilmastaselvitys. Näin ollen ne eivät koske esimerkiksi pientaloja. Hiilijalanjäljen raja-arvot on tarkoitus ottaa Suomessa käyttöön 1.1.2026.

Rakentamislain 38 a §:n mukaan uuden rakennuksen hiilijalanjälki ei saa ylittää 38 §:n 1–9 kohdassa tarkoitettujen rakennusten käyttötarkoituksiluokittain säädettyä raja-arvoa. Ensimmäiset raja-arvot uudisrakennuksille asetetaan maltilliselle tasolle. Vaikka edellytykset raja-arvosääntelyyn siirtymiseksi ovat lähtökohtaisesti hyvät, on kyseessä kuitenkin uusi olennainen tekninen vaatimus rakentamisen ohjauksessa, mikä edellyttää osaamisen ja toimintatapojen kehittämistä. Jotta siirtyminen raja-arvo-ohjaukseen olisi mahdollisimman sujuva, raja-arvot on suunniteltu toteutettavan kaksivaiheisena. Vuonna 2026 alkaen käyttöön otettavat raja-arvot edustaisivat käytännössä kevyttä askelta, eli pääosa rakennuksista alittaisi raja-arvot ilman vähähiilisyystoimia. Vuoden 2028 alusta raja-arvoihin esitetään maltillista kiristystä vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Raja-arvo-ohjauksen tarkoituksena on tukea vähähiilisten rakentamisen ja suunnittelun ratkaisujen syntymistä Suomessa ja ohjata rakentamista vähähiilisemmäksi: elinkaaren vähähiilisyys paranee sekä rakennusmateriaalien että rakennuksessa kulutetun energian osalta. Raja-arvojen avulla voidaan ohjata rakennusten käytönaikaisen energiankulutuksen rinnalla, rakennuksen koko elinkaaren hiilijalanjälkeä, ennen kaikkea rakennuksen elinkaaren alku- ja loppupäätä eli rakennusmateriaalien valmistusta, rakentamista, rakennusjätteen synnyn ehkäisyä ja kierrätystä.

Lausuntopyyntö, luonnos asetukseksi ja luonnos perustelumuistioksi löytyvät lausuntopalvelu.fi -palvelusta osoitteesta: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=ab777191-373b-43ac-bc10-66551e3dc7ec>.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa ympäristöministeriölle liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista
- Ympäristöministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristöpalveluiden päällikkö Jari Viinanen
Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius
Tarkastusinsinööri Krista Åman
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)